

și epilog, caracterul de spectacol popular viu, dinamic.

Dificultățile tehnice, provenite dintr-o acțiune fragmentată, au fost învinse printr-un decor ingenios, în continuă mișcare. Paradoxal, schimbările survenite în spațiul scenic contribuie la asigurarea unui ritm alert, în loc să-l frîneze. Întreaga plastică a spectacolului (păpuși, măști, decoruri) aparține Mioarei Buescu, îmbinînd o paletă de culori vii, bine armonizate, cu o tehnică de scenă excelentă. Dealfel, și ceilalți colaboratori au o contribuție remarcabilă: muzica vioaie și, totuși, discretă (Liviu Dandara), execuția acestei muzici în cel mai autentic stil popular (rapsodul dobrogean Nicolae Pleșa), plastică mișcării scenice, inclusiv a măștilor de carnaval (Iosif Malou).

Pentru a diferenția pregnant caracterele, regizorul a încredințat rolurile feminine antipatice unor bărbați. Efectul este grotesc.

Mihai Crișan

Teatrul de animație din Bacău la 25 de ani

● La Bacău, ca și pretutindeni în țară unde teatrele de păpuși și-au sărbătorit un sfert de veac de activitate, a fost rostit și un salut al principalilor beneficiari: pionierii. Nicăieri, însă, n-am întâlnit exprimîndu-se mai tulburător prinoul de recunoștință adus de către școlarii artiștilor păpușari, precum l-am aflat aici. Simțirea curată și poetică a unui pedagog moldovean a așternut pe hîrtie, întru cinstirea breslei păpușărești, un amplu și delicat poem. Declamant patetic, cu glasuri subțiri și înflăcărate, de către plăpînzi coreuți, finalul poemului: „Laudă vouă, celor ce lăudați soarele și cîntați, / Laudă vouă, celor ce faceți curcubeiele mai mîndre, / Laudă vouă, ce faceți mai tînăr viitorul, / Laudă vouă, oameni și păpuși!” — a avut harul și darul de a distinge festivitatea băcăuană printr-un moment neobișnuit de emoție, o clipă, unică, de comunicare, de solidaritate.

● Profilul, activitatea, preocupările colectivului Teatrului de animație băcăuan (primul de acest fel, în afara Capitalei) ne-au oferit și nouă — după ce am văzut aici, în trei zile, cinci spectacole cu piese românești — certitudinea că el reprezintă, așa cum îl caracterizează, în caietul festiv, tovarășul Bratu Păun, secretarul Comitetului județean P.C.R., „un autorizat colaborator al școlii și organizațiilor pionierești, pentru educația copiilor în spiritul cinstei, onoarei, adevărului, în spiritul muncii și al discernerii binelui de rău, al dezvoltării inteligenței și fanteziei crea-

constituind un fel de travesti vocal în teatrul de păpuși. Fata babei cea leneșă a fost realizată de Valeriu Simion, iar Baba, de Mihai Prujinski, ambele, cu bune rezultate. Am mai reținut creația Florentinei Lenkisch, în Fata moșneagului, dăruind personajului lumină și căldură. Ezitățile Moșneagului i-au creat unele dificultăți lui Ștefan Săndulescu, liniar, pe alocuri. Pentru contribuția lor la succesul reprezentației, mai amintim pe Mihaela Stănescu, Elena Săndulescu, Melania Toma, Gheorghe Fundătură, Sonia Giba și Ana Vlădescu-Aron.

Un spectacol ce dovedește respect pentru opera lui Ion Creangă, în care se recunoaște stilul unui teatru prestigios, este un dar făcut, deopotrivă, copiilor și maturilor, redeveniți, pentru cîteva clipe, copii. L-am primit ca utare.

toare”. Modest grup de artiști păpușari, colectivul băcăuan este, de fapt, unul dintre cele mai harnice și cele mai creator-nelinistite din țară; unul dintre cele mai perseverente în căutarea formulelor și a soluțiilor noi, menite să improspăteze mereu farmecul acestei străvechi arte.

● Fost acrobat de circ, crescut la școala îndrăznelii și a curajului, Petre Valter — după o scurtă acenție la Teatrul de păpuși din Iași (unde s-a bucurat de grija, sprijinul și îndrumarea părintească a veteranului artist păpușar Manole Foca) și după 15 ani de muncă în teatrul numit, pînă la reprofilare, „Lăucrică” — este, astăzi, șeful entuziastului grup de păpușari: regizorul artistic, animatorul și directorul micii instituții băcăuane. Petru Valter s-a lăsat în voia cutezanțelor care l-au însuflețit. I-a plăcut să învețe, pe rînd, toate meseriile din teatru: de electrician, de sonorizator, de tehnician de scenă etc. Manifestă o predilecție marcată pentru efectele spectaculoase de lumină, de culoare, de sunet. Primul său spectacol, *Cu 100 de kilometri spre iad* (1962), este apreciat de toți participanții la o întîlnire a păpușarilor moldoveni, la Iași. Peste vreo trei ani, un alt spectacol original: *Varietăți*. Ingenios joc de puncte luminoase în întuneric, *Varietăți* sparge tiparele și „rupe inima tîrgului”, la noi ca și aiurea, peste hotare, precum și la festivalurile noastre internaționale de păpuși și marionete. Procedul de animație, *unic în*

„Harap Alb“ în formula muzicabului modern

lume, obține brevet de nouitate mondială. De atunci, creația lui Petru Valter, sprijinită pe virtuozitatea profesională a tuturor membrilor colectivului — alcătuit, firese, din talente excepționale și din altele, mai obișnuite (pictorul-scenograf Valentin Prisăcaru, artiștii mînuitori Emilia Valter, Elena Solomon, Corneliu Dobrescu, Octav Șerban, Elena Preda, Lucian Marinescu, Silvia Ghelu, Aurora Cioroabă, Jorj Munteanu, Veronica Marinescu, Adriana Pricope-Rusu, Sorina Maxim) — emană, dincolo de succese, de eforturi, de îndoieli și chinuri, ori de inerentele eșecuri și căderi, un binefăcător, tonifiant aer de prospețime, un suflu tineresc.

● Fără să fie desăvîrșite, unele dintre montările pe care le-am văzut — *Aventurile unei vrăjitoare* (dramatizare de Nela Stroescu) și *Dumbrava minunată* (de N. Maxim, după Sadoveanu) — opun un argument botăritor criticilor care afirmă că teatrul de păpuși nu se face cu artiștii păpușari aflați pe scenă „la vedere“, în mărimea lor naturală. Purtînd uriașe măști expresive, oamenii-păpuși din cele două spectacole citate sînt personaje viabile, în măsură să transmită convingător, cu bune efecte vizuale, ideile, mesajul autorilor. Repetarea procedeuului, însă, joacă și feste. Păpușile supradimensionate, manevrate din spate de către artiștii mînuitori, ghemuiți pe niște cărucioare mobile, s-au dovedit

potrivite piesei *Călina Făt-Frumos* (de A. Foreanu și L. Ionescu, după Victor Eftimiu). Eroi zglobii și înaripați din peisajele pămîntene și astrale ale Sandei Diaconescu (*Stele, stele*) nu și-au găsit nici ei, prea bine și prea comod, locul, în montarea zgomotoasă și greoaie, cu stridente și abrupte diferențe de stil.

Alternînd momente de o mare frumusețe și noutate cu altele, banale și terne, stereotipe, spectacolul *Harap Alb* (dramatizare de Nela Stroescu, după Creangă), realizat tot de Petru Valter, după moda zilei, în formula musicalului modern (în scenografia inzestratei scenografe Ida Grumaz, de la Baia Mare), a impus cu forță de sugestie doar grupul pitoresc al fabuloșilor: Flămînzilă, Setilă, Gerilă, Ochilă și Păsărilă. Elementul novator al artiștilor băcăuani, valorificarea folclorului autohton în liniile desenului modern, spectaculos și amuzant, și-a spus aici, din nou, cuvîntul.

● Adunată și exprimată în cifre, poezia muncii colectivului de păpușari din Bacău sună astfel: 82 de premiere (dintre care 50 românești), 5.953 de spectacole, 1.369.549 de spectatori (419.365 — la sediu, 950.184 — în deplasare), 32 de turnee prin țară și șase în străinătate.

„Laudă vouă, oameni și păpuși!“

Valeria Ducea